

Kuluttajatutkimus 2016

Viestintäviraston julkaisu

Sisältö

1	Johdanto.....	3
2	Käytössä olevat liittymät	3
2.1	Lähes 90 prosentilla mobiili-internetyhteys	3
3	Syyt internetliittymän hankintaan tai hankkimatta jättämiseen	4
3.1	Kiinteä internet hankitaan ensisijaisesti luotettavuuden ja käyttötarpeeseen sopivan nopeuden vuoksi	4
3.2	Mobiili-internet hankitaan ensisijaisesti mobiliteetin vuoksi.....	5
3.3	Syyt, joiden vuoksi kotiin ei ole hankittu internetiä tai kiinteästä internetyhteystä on luovuttu.....	6
3.4	Mobiili-internetyhteys riittäisi joka toiselle ja joka toiselle ei	8
4	Internetin käyttö	10
4.1	Mobiili-internetiä käytetään joka paikassa.....	10
4.2	Kolmasosa seuraa internetliittymän toteutunutta nopeutta.....	11
4.3	Lähes kolmessa neljäsosassa internettalouksista on lähiverkko ..	11
4.4	Matkapuhelimista tullut varsinaisia monitoimilaitteita	13
4.5	Kotona käytetään pääasiassa kiinteää internetyhteyttä.....	14
4.6	Kodin pääasiallisen internetyhteyden käyttö poikkeaa jonkin verran matkapuhelinkäytöstä	15
4.7	Vajaa neljännes mobiili-internetin käyttäjistä käyttänyt mobiilimaksamista	16
5	TV- ja videopalvelut.....	17
5.1	Vajaassa puolessa kotitalouksista katsotaan antennitelevisiota ..	17
5.2	Maksullisia ohjelmasisältöjä katselee netistä jo lähes kolmasosa suomalaisista	19

Kuvio 1 Onko teillä kotona käytössänne...?	3
Kuvio 2 Mistä seuraavista syistä hankitte kiinteän internetliittymän?	4
Kuvio 3 Mistä seuraavista syistä hankitte mobiilin internetyhteyden?	5
Kuvio 4 Mistä syystä teillä ei ole kotona käytössänne internetliittymää?	6
Kuvio 5 Onko teillä joskus ollut kiinteä internetliittymä?	7
Kuvio 6 Mistä seuraavista syistä luovuitte kiinteästä internetliittymästänne?	7
Kuvio 7 Tulisitteko toimeen pelkällä mobiililla internetyhteydellä?	8
Kuvio 8 Miksi ette tulisi toimeen pelkällä mobiililla internetyhteydellä?	9
Kuvio 9 Missä seuraavista paikoista käytätte mobiilia internetyhteyttä?	10
Kuvio 10 Seuraatteko laajakaistaliittymänne toteutunutta nopeutta?	11
Kuvio 11 Onko teillä kotona käytössänne langaton lähiverkko?	11
Kuvio 12 Mitä laitteita kotinne langattomaan lähiverkkoon on liitetty?	12
Kuvio 13 Kuinka monta eri laitetta on liitetty kotinne langattomaan lähiverkkoon?	12
Kuvio 14 Mitä seuraavista palveluista käytätte matkapuhelimella vähintään kerran kuussa tai useammin?	13
Kuvio 15 Teillä on käytössänne useita internetliittymiä. Mikä näistä liittymistä on se, mitä käytätte pääasiallisesti kotonanne?	14
Kuvio 16 Mitä seuraavista palveluista käytätte kotinne pääasiallisella internetyhteydellä vähintään kerran kuussa tai useammin?	15
Kuvio 17 Oletteko käyttänyt mobiilimaksamispalvelua?	16
Kuvio 18 Onko teillä ollut seuraavia ongelmia mobiilimaksamispalvelun käyttämisessä?	17
Kuvio 19 Mikä tai mitkä seuraavista ovat TV:n vastaanottotapojanne?	17
Kuvio 20 Onko käytössänne oleva antenniverkko UHF-verkko (Digita) vai VHF-verkko (Dna)? Vai onko teillä mahdollisuus katsoa molempien verkkojen tarjontaa?	18
Kuvio 21 Maksullisten internetpalveluiden katselijat ja maksu-tv-tilaajat	19
Kuvio 22 Kuinka usein katsotte tv-ohjelmia tai videoita internetistä?	20

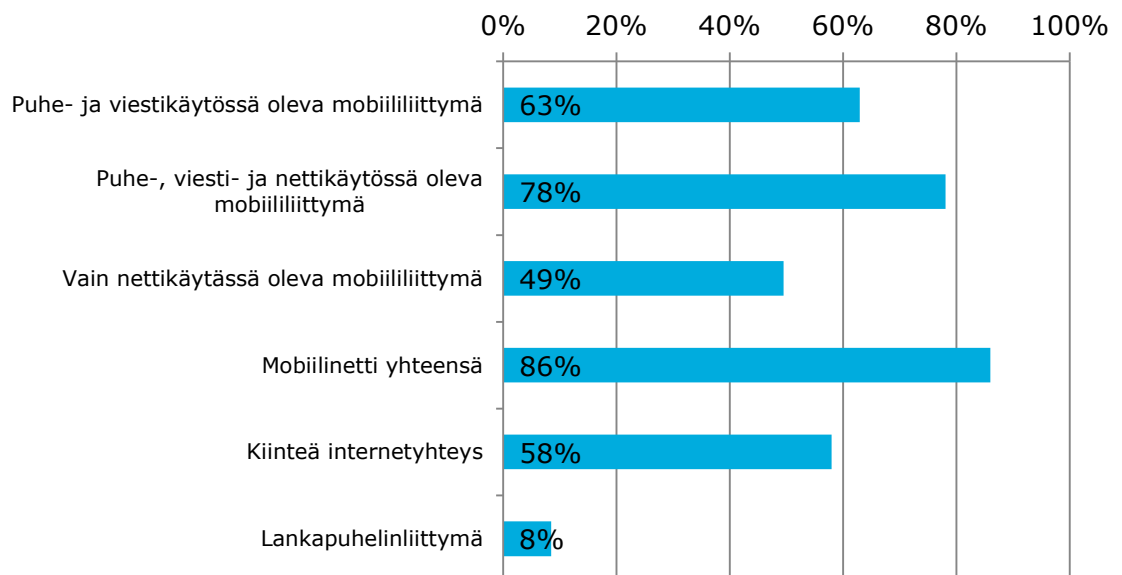
1 Johdanto

Viestintävirasto teetti keväällä 2016 kuluttajatutkimuksen, jossa selvitettiin kattavasti suomalaisten käytössä olevia matkaviestin- ja laajakaistaliittymiä, internetpalveluiden käyttöä sekä television katselua ja katselutottumuksia. Tutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluina maaliskuuhuhtikuussa 2016 ja siihen vastasi 3009 yli 15-vuotiasta suomalaista. Tutkimuksen toteutuksesta vastasi TNS Gallup.

Tässä artikkelissa tulokset on esitetty pääosin koko vastaajakunnan osalta ja esille on nostettu vain joitakin merkittävimpiä eroja eri vastaajaryhmien (esim. ikäryhmät) välillä. Vastaajaryhmäkohtaisten vastausten tarkat jakaumat löytyvät erillisestä taulukosta.

2 Käytössä olevat liittymät

2.1 Lähes 90 prosentilla mobiili-internetyhteys

Kuvio 1 Onko teillä kotona käytössä...

Tutkimuksen mukaan jopa 86 %:lla 15–92 vuotiaista suomalaisista oli kotonaan käytössä mobiili-internetyhteys. Osuus kasvoi vuoden aikana 16 prosenttiyksikköä. Kiinteä internetyhteys oli käytössä 58 %:lla vastaajista, missä laskua edellisvuoteen oli 6 %. Lasku on merkittävästi suurempi kuin mitä esimerkiksi käytössä olevien liittymien määrästä voidaan nähdä, minkä vuoksi vuosivertailuun tulee suhtautua tältä osin hieman varauksella. On syytä olettaa, että kevättä 2016 koskeva tieto vastaa paremmin todellista tilannetta kuin aiemmin saatu. Ainoastaan tiedonsiirtoon käytettäviä mobiili-internetyhteyksiä löytyi lähes joka toisesta kodista (49 %). Eri internetliittymätyypit yhteenlaskettuna 93 %:lla vastaajista oli kotonaan käytössä internetyhteys.

Lankapuhelinliittymä oli käytössä vain 8 %:lla vastaajista.

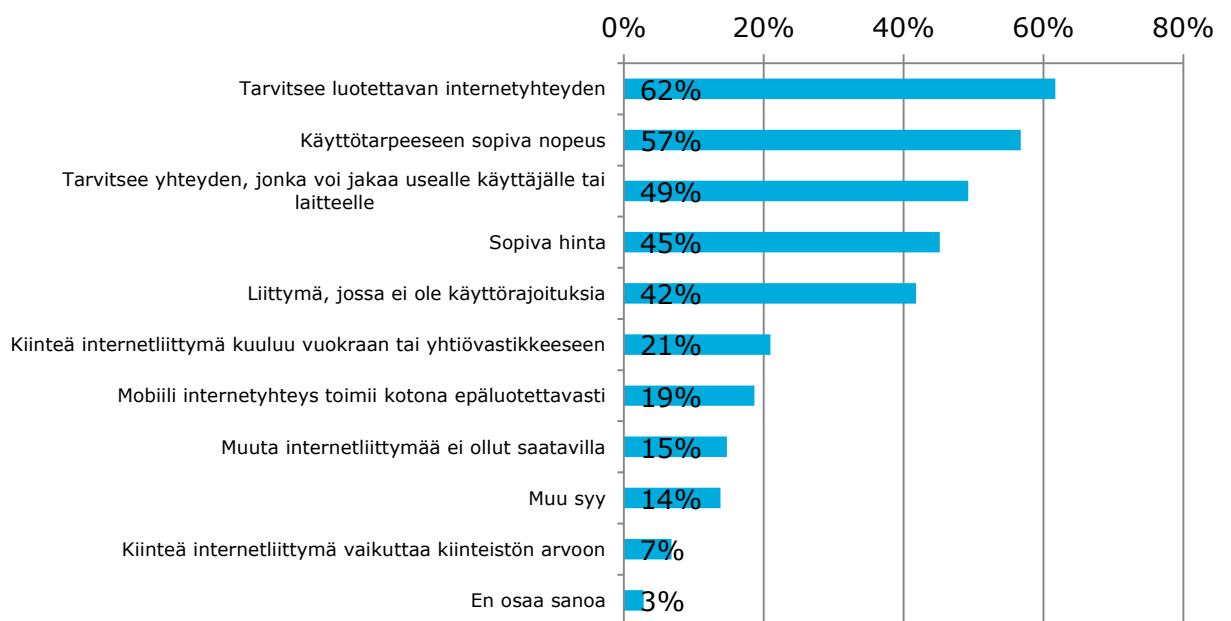
Eri vastaajaryhmiä vertailtaessa esille nousi mm. se, että internetliittymän omistaminen harveni ikäluokittain. Erityisesti 65-vuotiailla ja sitä

vanhemmilla oli selvästi vähemmän internetliittymiä (71 %) nuorempiin verrattuna (98 %).

Asuinpaikkakunnan/kuntaryhmien välillä merkittävin ero oli siinä, että pääkaupunkiseudulla asuvilla oli selvästi vähemmän (38 %) vain tiedonsiirtokäyttöön tarkoitettuja ns. dedikoituja liittymiä verrattuna muihin kuntaryhmiin (51–56 %).

3 Syyt internetliittymän hankintaan tai hankkimatta jättämiseen

3.1 Kiinteä internet hankitaan ensisijaisesti luotettavuuden ja käyttötärpeeseen sopivan nopeuden vuoksi

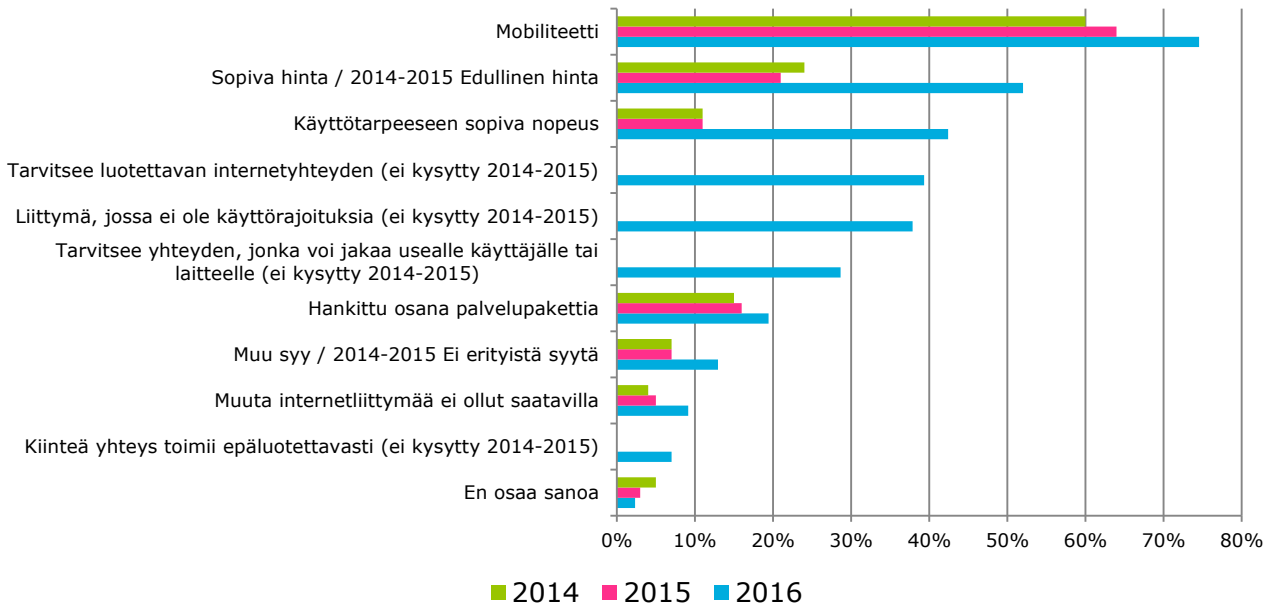
Kuvio 2 Mistä seuraavista syistä hankitte kiinteän internetliittymän?

Tärkeimmät syyt kiinteän internetyhteyden hankintaan olivat sen luotettavuus ja käyttötärpeeseen sopiva nopeus, joita reilusti yli puolet kiinteän internetyhteyden hankkineista piti yhtenä syynä liittymän hankintaan. Myös yhteyden jakamisen mahdollisuus ja käyttörajoitusten puute nähtiin tärkeinä syinä. Noin viidenneksellä kiinteä netti kuului vuokraan tai vastikkeeseen, ja suunnilleen yhtä monella yhtenä syynä kiinteän internetyhteyden hankintaan oli mobiili-internetin epäluotettavuus. Noin joka seitsemännellä ei ollut saatavilla muita internetliittymävaihtoehtoja.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna mielenkiintoinen havainto oli se, että yhteyden jakamisen mahdollisuutta piti tärkeänä syynä 15–24-vuotiaista vastaajista peräti 57 %, kun yli 65-vuotiaista yhtenä syynä tätä piti vain vajaa neljännes vastaajista (24 %).

Pääkaupunkiseudulla yli kolmanneksella (36 %) vastaajista kiinteä internetyhteys kuului vuokraan, kun maaseudulla näin oli vain harvoilla (4 %). Lisäksi maaseudulla mobiili-internetin epäluotettavuus (29 %) oli selvästi yleisempi syy kiinteän internetyhteyden hankintaan kuin pääkaupunkiseudulla (13 %).

3.2 Mobiili-internet hankitaan ensisijaisesti mobiliteetin vuoksi

Kuvio 3 Mistä seuraavista syistä hankitte mobiiliin internetyhteyden?

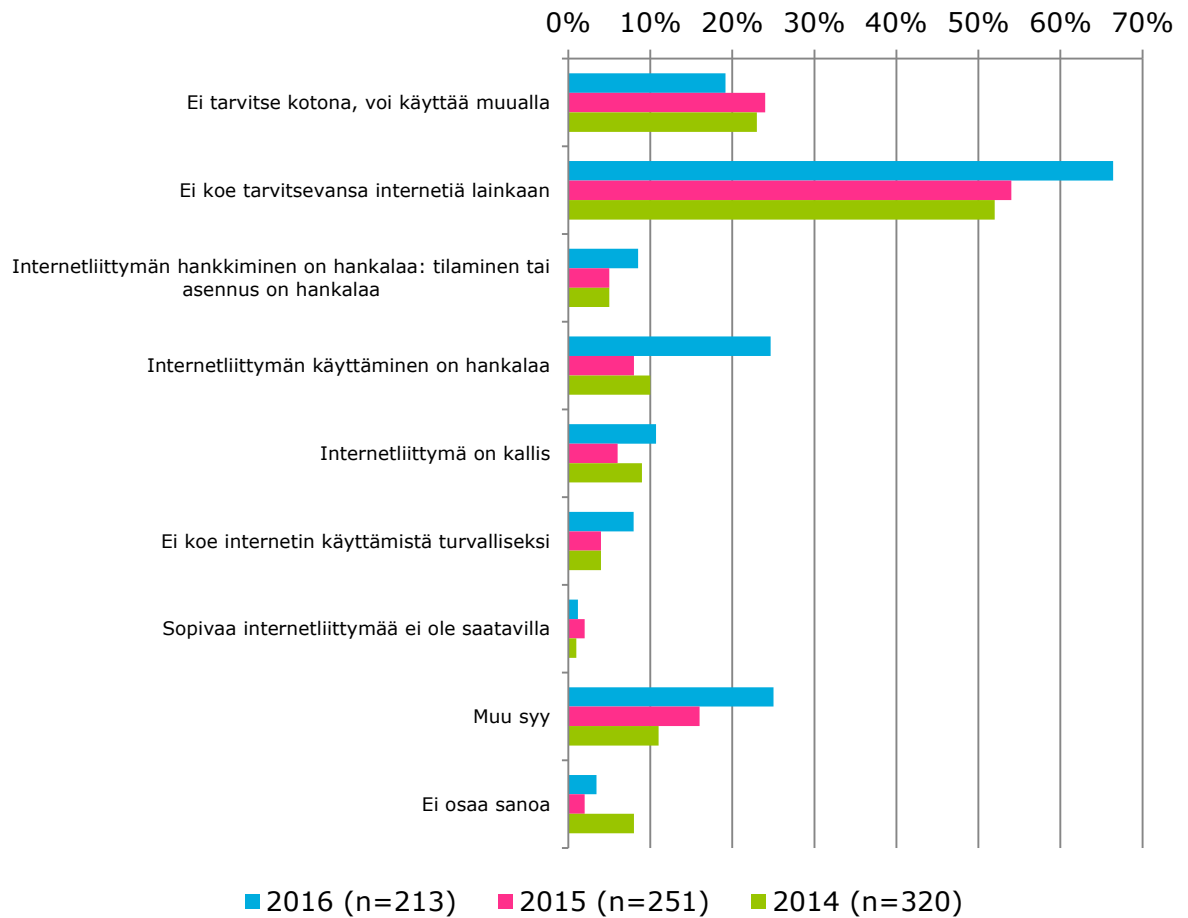
Selvästi tärkein yksittäinen syy mobiili-internetin hankintaan oli mobiliteetti, eli mahdollisuus käyttää internetiä paikasta riippumatta. Kolme neljäsosaa vastaajista piti tätä yhtenä syynä hankintaan. Käyttötarpeeseen sopiva nopeus oli yksi syy mobiili-internetin hankintaan jo 42 %:lle vastaajista, kun se kahdessa edellisessä kuluttajatutkimuksessa oli yksi syy vain noin joka kymmenennelle mobiili-internetin hankkijalle. Tätä kasvua ovat tukeneet todennäköisesti sekä mobiili-internetin nopeuksien kasvu, että nopeita yhteyksiä hyödyntävien päätelaitteiden yleistyminen.

Entistä useampi (19 %) hankki mobiili-internetin myös osana palvelupakettia kuten esim. yhdessä kiinteään laajakaistan kanssa. Yli puolet (52 %) vastaajista näki myös sopivan hinnan olleen yksi syy hankintaan, mikä kuvastaa mobiili-internetin edullista hintaa Suomessa.

Eri vastaajaryhmien osalta esille voidaan nostaa mm. se, että ikäryhmittäin tarkasteltuna mobiliteetin merkitys oli yli 65-vuotiaille selvästi vähäisempi (59 %) syy hankkia mobiili-internetyhteys kuin sitä nuoremmille ikäluokille (15–64-vuotiaat 72–83 %).

Maaseudulla sen sijaan 15 % vastaajista sanoi yhdeksi syyksi mobiili-internetyhteyden hankintaan sen, ettei muuta internetliittymää ollut saatavilla, kun pääkaupunkiseudulla vastaava osuus oli vain 6 %.

3.3 Syyt, joiden vuoksi kotiin ei ole hankittu internetiä tai kiinteästä internetyhteydestä on luovuttu

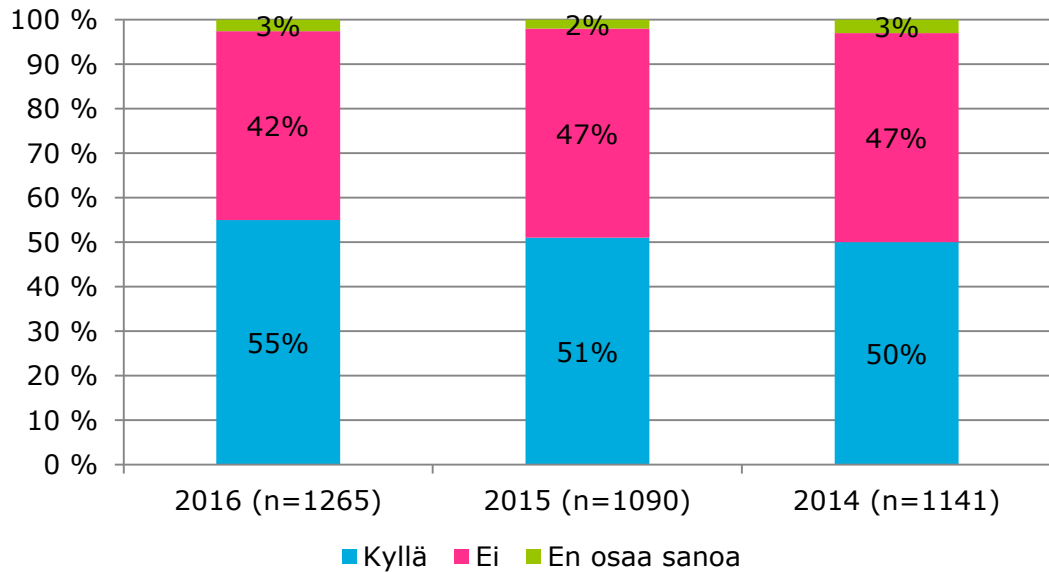

Kuvio 4 Mistä syystä teillä ei ole kotona käytössä internetliittymää?

Tutkimukseen vastanneista 7 %:lla ei ollut kotonaan käytössä internetyhteyttä. Selvästi suurin yksittäinen syy internetin hankkimatta jättämiseen oli se, ettei vastaaja kokenut tarvitsevansa internetiä lainkaan. Näin arvioi kaksi kolmasosaa vastaajista, joilla ei ollut kotonaan nettiyhteyttä. Peräti neljäsosa mainitsi yhdeksi syyksi sen, että internetliittymän käyttäminen on hankalaa, kun 2014 ja 2015 näin arvioi vain noin joka kymmenes vastaaja, jolla ei ollut internetyhteyttä kotona. Vajaa viidennes ei ollut hankkinut internetiä kotiin, koska voi käyttää nettiä muualla. Hieman yli joka kymmenes koki hinnan olevan esteenä, ja vain hieman harvempi ei kokenut netin käyttämistä tarpeeksi turvalliseksi tai koki internetyhteyden hankkimisen liian hankalana. Neljänneksellä vastaajista oli myös muita syitä olla hankkimatta internetyhteyttä kotiin.

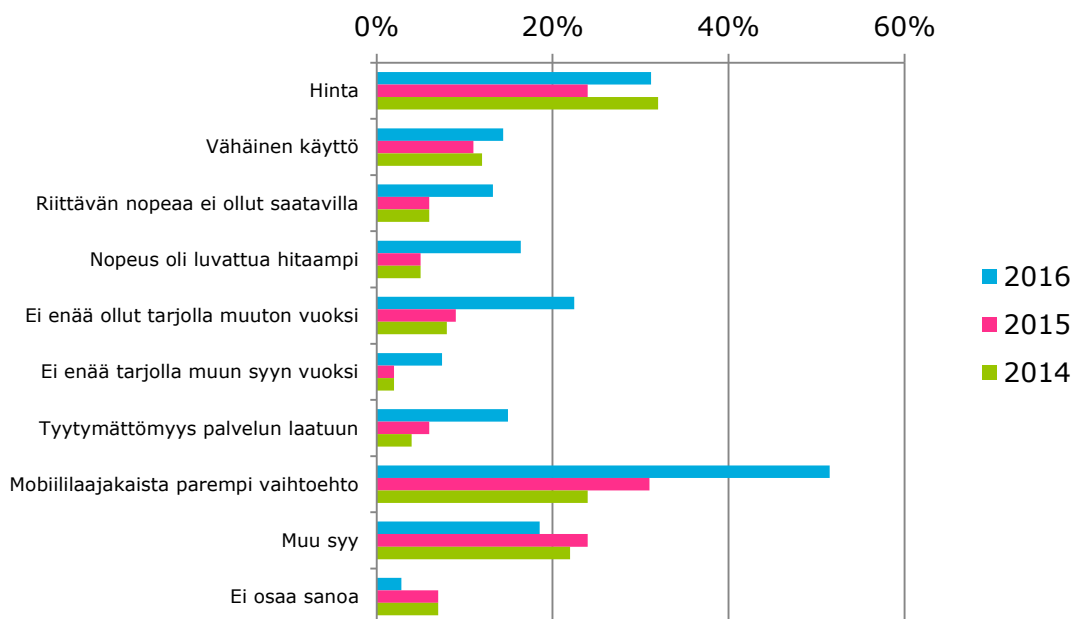
Eri vastaajaryhmien osalta kenties mielenkiintoisin ero löytyi sukupuolesta, sillä niiden vastaajien osalta, joilla ei kotona ole internetiä käytössä, naisista peräti 32 % piti internetin käyttämistä hankalana, kun miehistä näin koki vain 15 %.

Kuvio 5 Onko teillä joskus ollut kiinteä internetliittymä?

Yli puolella vastaajista (55 %), joilla ei vastaushetkellä ollut kotona kiinteää internetyhteyttä, oli kuitenkin aikaisemmin ollut kiinteä internetliittymä kotona. Osuus kasvoi 4 % edellisvuodesta ja vastaajat edustavat 23 % koko tutkimuksen vastaajakunnasta.

Kuvio 6 Mistä seuraavista syistä luovuitte kiinteästä internetliittymästänne?

Tärkein yksittäinen syy kiinteästä yhteydestä luopumiseen oli se, että vastaaja koki mobiililaajakaistan olevan hänelle parempi vaihtoehto. Näin arvioi jopa hieman yli puolet vastaajista (51 %), joilla aikaisemmin oli ollut kiinteä yhteys kotona, kun viime vuonna vastaava osuus oli alle kolmasosa (31 %). Koko vastaajajoukkoon suhteutettuna osuus oli 12 %.

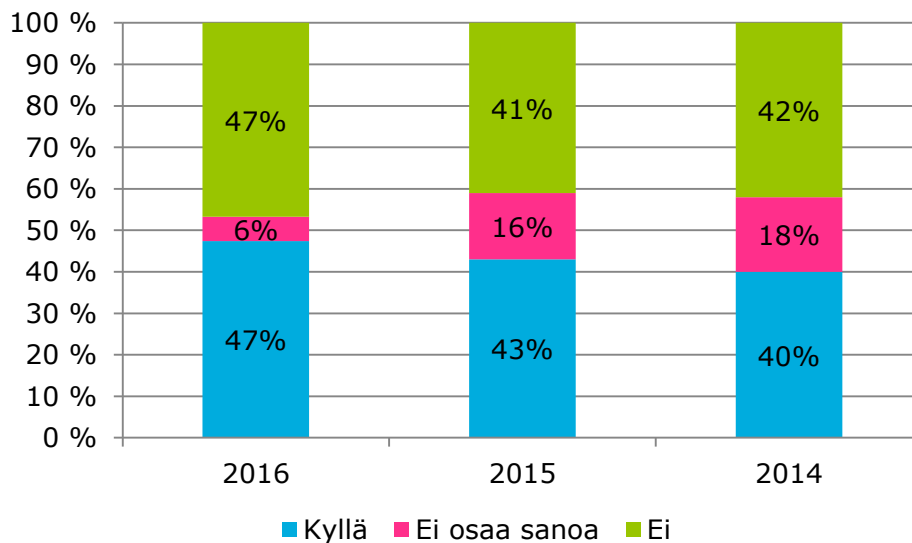
Muita merkittäviä syitä kiinteästä internetliittymästä luopumiseen olivat mm. hinta (31 %), luvattua hitaampi nopeus (16 %), vähäinen käyttö (14 %), tyytymättömyys palvelun laatuun (15 %), sekä se, ettei riittävän nopeaa yhteyttä ollut saatavilla (13 %). Kaikkien näiden syiden merkitys oli

kasvanut kahden edellisvuoden aikana. Näiden syiden lisäksi yli viidennes vastaajista (22 %) ei ollut saanut kiinteää yhteyttä uuteen asuntoon muutettuaan ja vajaalla viidenneksellä (19 %) oli myös muita syitä luopua kiinteästä internetliittymästä.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna merkittävin ero löytyi siitä, että yli 65-vuotiaista yli neljännes (28 %) piti vähäistä käyttöä yhtenä syynä kiinteästä internetyhteydestä luopumiseen, kun muissa ikäluokissa näin arvioi vain 11–13 % vastaajista.

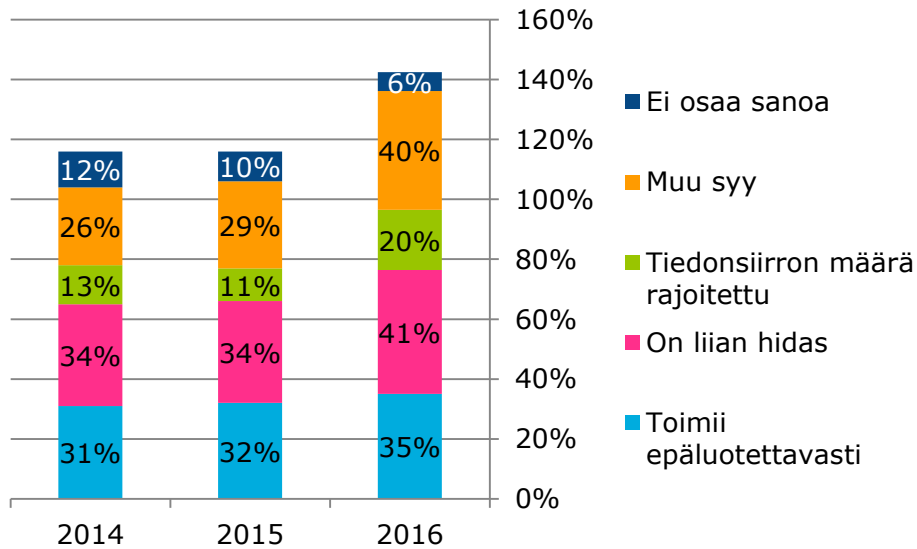
3.4 Mobiili-internetyhteys riittäisi joka toiselle ja joka toiselle ei

Kuvio 7 Tulisitteko toimeen pelkällä mobiililla internetyhteydellä?

Sen suhteen tulisiko toimeen pelkällä mobiili-internetillä, vastaajat jakautuivat tasan. Niistä vastaajista, joilla oli kotonaan kiinteä laajakaista tai sen lisäksi myös mobiili-internetyhteys, yhtä moni (47 %) koki joko tulevansa tai ei tulevansa toimeen pelkällä mobiili-internetillä. Molempien osuudet kasvoivat viime vuodesta selvästi, kun vastaavasti "ei osaa sanoa"-vastauksia oli myös selvästi vähemmän kuin kahdessa edellisessä kuluttajatutkimuksessa. Koko vastaajajoukkoon suhteutettuna yli neljäsosa (27 %) vastaajista tulisi toimeen pelkällä mobiili-internetyhteydellä, minkä lisäksi reilulla kolmanneksella (35 %) on nykyisin käytössä ainoastaan mobiili-internetyhteys.

Erot sukupuolen, ikäryhmien ja kuntaryhmien välillä olivat yllättävän pieniä sen suhteen, tulisiko vastaaja toimeen pelkällä mobiililla internetyhteydellä.

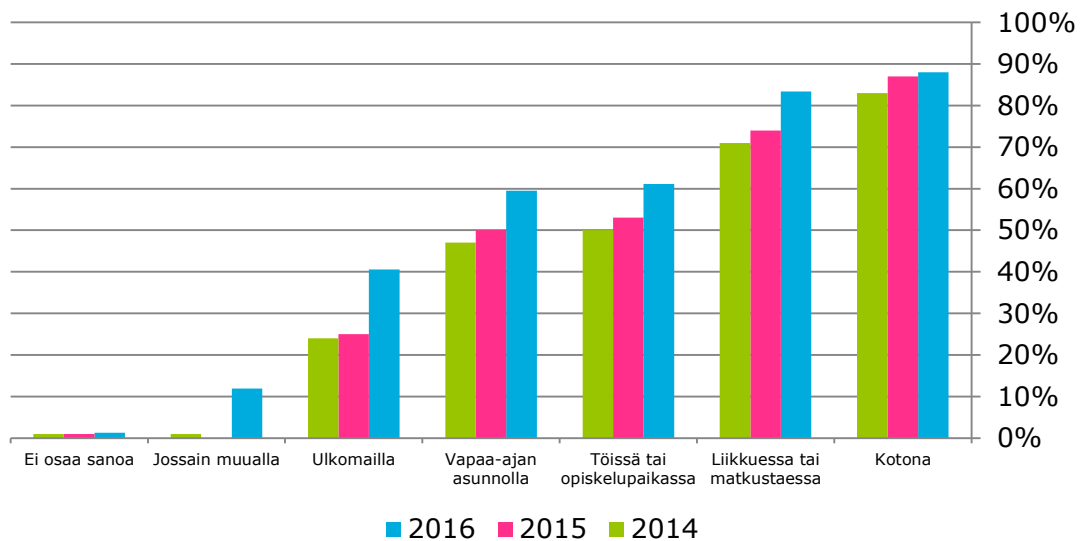
Kuvio 8 Miksi ette tulisi toimeen pelkällä mobiililla internetyhteydellä?

Hitaus (41 %) oli suurin yksittäinen syy siihen, miksi vastaaja ei tulisi toimeen pelkällä mobiili-internetillä. Toiseksi yleisin syy oli epäluotettavuus (35 %). Myös tiedonsiirron määrälliset rajoitteet nähtiin yhtenä syynä (20 %) ja sen merkitys kasvoi suhteellisesti eniten viime vuodesta. Vastaajista 40 %:lla oli myös muita mainitsemattomia syitä, jonka vuoksi pelkkä mobiili-internet ei riittäisi heille.

Eri vastaajaryhmistä suurimmat erot löytyivät ikäryhmien välillä ja merkittävin ero löytyi mobiili-internetin hitaudesta. 25–34-vuotiasta peräti lähes kaksi kolmasosaa vastaajista (65 %) piti yhtenä syynä hitautta siihen, ettei tulisi toimeen pelkällä mobiili-internetillä, kun yli 65-vuotiaista näin arvioi vain 15 %. Myös mobiili-internetin epäluotettavuuden suhteen vanhin ikäluokka oli selvästi "vähemmän kriittinen", sillä yli 65-vuotiaista noin viidennes (21 %) mainitsi mobiili-internetin epäluotettavuuden yhdeksi syyksi, kun 25–49-vuotiaista näin arvioi vajaa puolet (43–45 %).

4 Internetin käyttö

4.1 Mobiili-internetiä käytetään joka paikassa

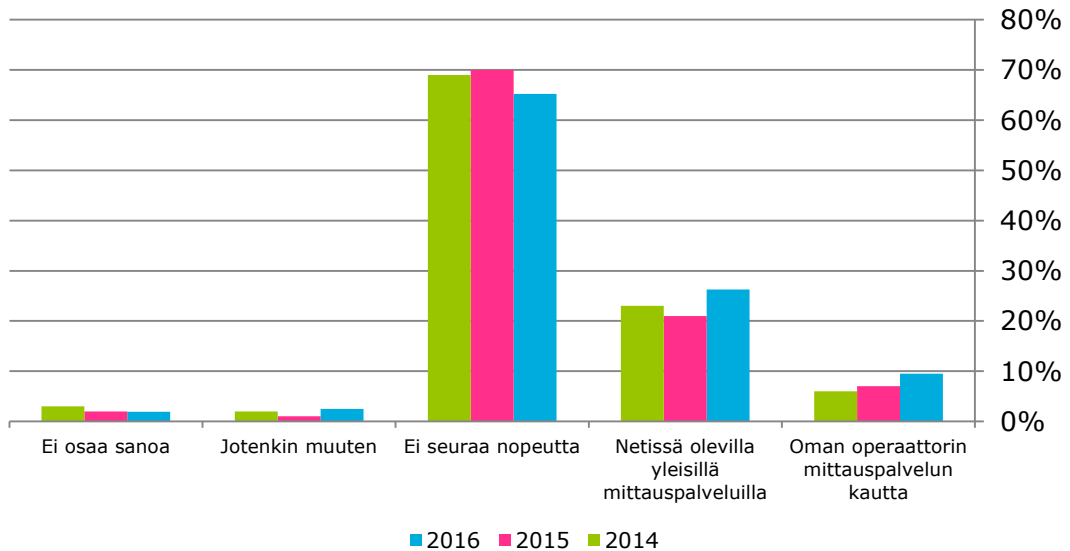

Kuvio 9 Missä seuraavista paikoista käytätte mobiilia internetyhteyttä?

Vaikka mobiili-internet antaa mahdollisuuden käyttää internetiä ajasta ja paikasta riippumatta, oli sen yleisin käyttöpaikka kotona, sillä lähes 90 % mobiili-internetin haltijoista käytti sitä kotona (88 %). Kuitenkin lähes yhtä moni käytti mobiili-internetiä liikkuessa tai matkustaessa (83 %). Töissä mobiili-internetiä käytti vajaa kaksi kolmasosaa vastaajista (61 %), ja lähes yhtä moni vapaa-ajan asunnolla (59 %). Suhteellisesti eniten kasvoi kuitenkin niiden vastaajien joukko, joka käytti mobiili-internetiä ulkomailla. Heitä oli jo 41 % mobiili-internetin haltijoista, kun vuotta aikaisemmin vain 25 % käytti mobiili-internetiä ulkomailla.

Ikäryhmien osalta voidaan todeta, että mobiili-internetin käyttö väheni kaikissa paikoissa iän myötä. Kuntaryhmien osalta vastaava kehitys kulki väestötiheyden laskiessa, lukuun ottamatta kotikäyttöä, mikä oli yleisempää maaseudulla verrattuna muihin kuntaryhmiin.

4.2 Kolmasosa seuraa internetliittymän toteutunutta nopeutta

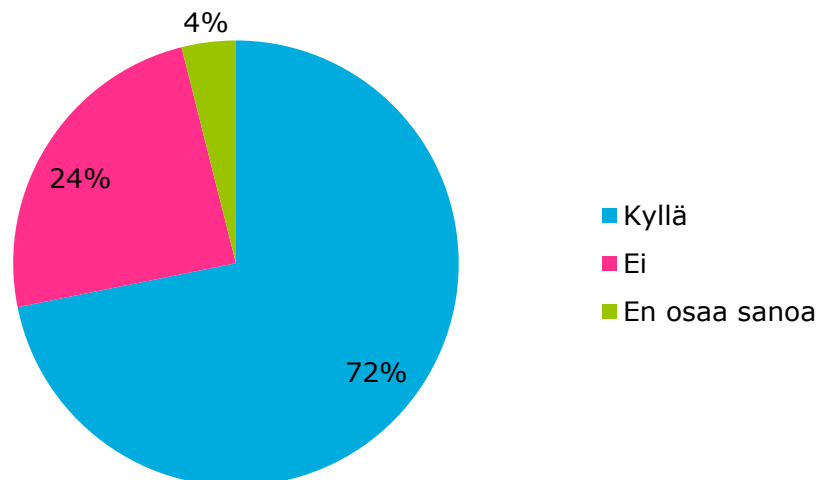
Kuvio 10 Seuraatteko laajakaistaliittymänne toteutunutta nopeutta?

Noin joka kolmas nettiliittymän haltija seuraa laajakaistaliittymänsä toteutunutta nopeutta (33 %). Toteutunutta nopeutta seuraavien osuus kasvoi vuoden aikana 5 prosenttiyksikköä. Netissä olevat yleiset mittauspalvelut olivat operaattorien omia mittauspalveluita suosituimpia.

Ero sukupuolten välillä oli verrattain suuri. Miehistä laajakaistaliittymän toteutunutta nopeutta seurasi hieman vajaa puolet (46 %), kun naisista näin teki vain vajaa viidennes (19 %).

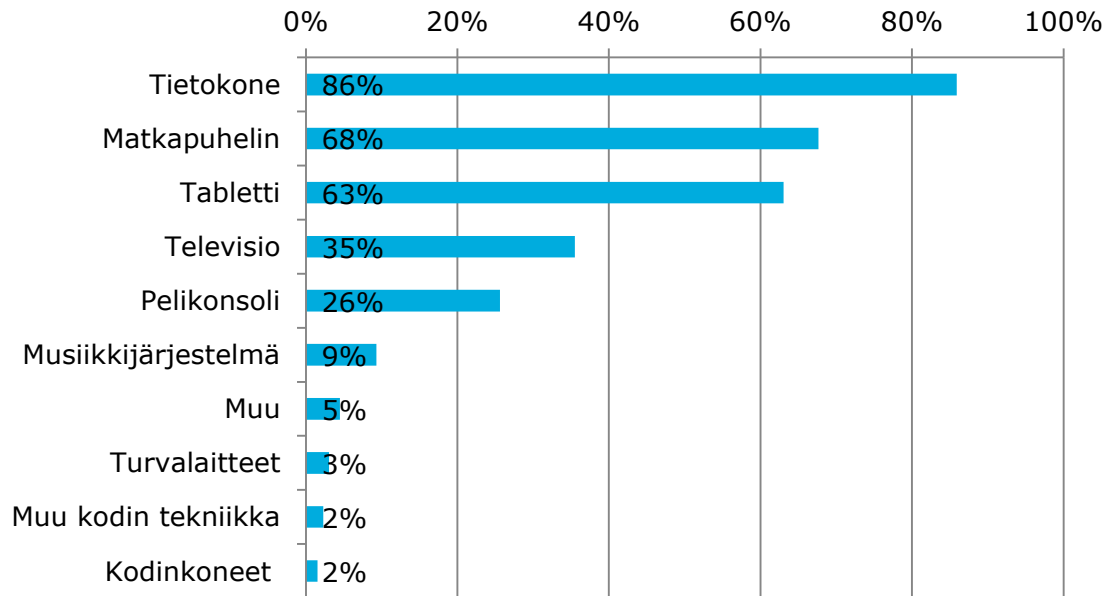
Myös ikäryhmien väliltä löytyi jonkin verran eroja, sillä 15–34 vuotiaista toteutunutta nopeutta seurasi noin 40 %, kun 50–64-vuotiaista näin teki selvästi alle kolmannes (29 %) ja 65+vuotiaista vain alle neljännes (23 %).

4.3 Lähes kolmessa neljäsosassa internettalouksista on lähiverkko

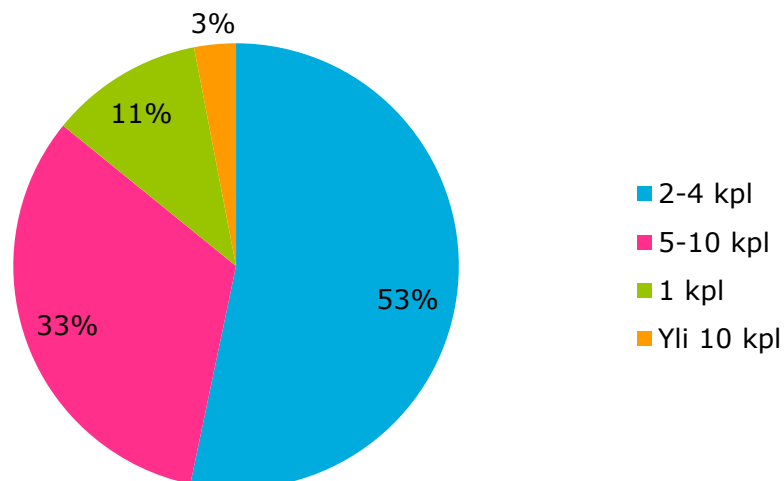
Kuvio 11 Onko teillä kotona käytössäne langaton lähiverkko?

Lähes kolmella neljäsosalla (72 %) internetliittymän haltijoista oli kotona lähiverkko ja useimmiten siihen oli liitetty tietokone (86 %). Matkapuhelin ja/tai tabletti oli liitetty kodin lähiverkkoon noin kahdessa kolmasosassa lähiverkkotalouksia. Televisio oli lähiverkossa hieman yli joka kolmannessa (35 %) lähiverkkotaloudessa ja pelikonsoli noin joka neljännessä (26 %). Musiikkijärjestelmiä löytyi noin joka kymmenennestä lähiverkkotaloudesta, kun turvalaitteita (3 %) tai kodinkoneita (2 %) oli kytketty kodin lähiverkkoon vain harvoissa talouksissa.

Kuvio 12 Mitä laitteita kotinne langattomaan lähiverkkoon on liitetty?

Vain harvassa (11 %) lähiverkkotaloudessa lähiverkkoon oli kytketty vain yksi laite. Tyypillisimmin lähiverkkoon oli kytketty 2-4 laitetta, näin oli yli puolessa (53 %) lähiverkkotaloudessa. Lähiverkossa oli 5 laitetta tai sitä enemmän hieman yli kolmanneksessa (36 %) lähiverkkotalouksista.

Kuvio 13 Kuinka monta eri laitetta on liitetty kotinne langattomaan lähiverkkoon?

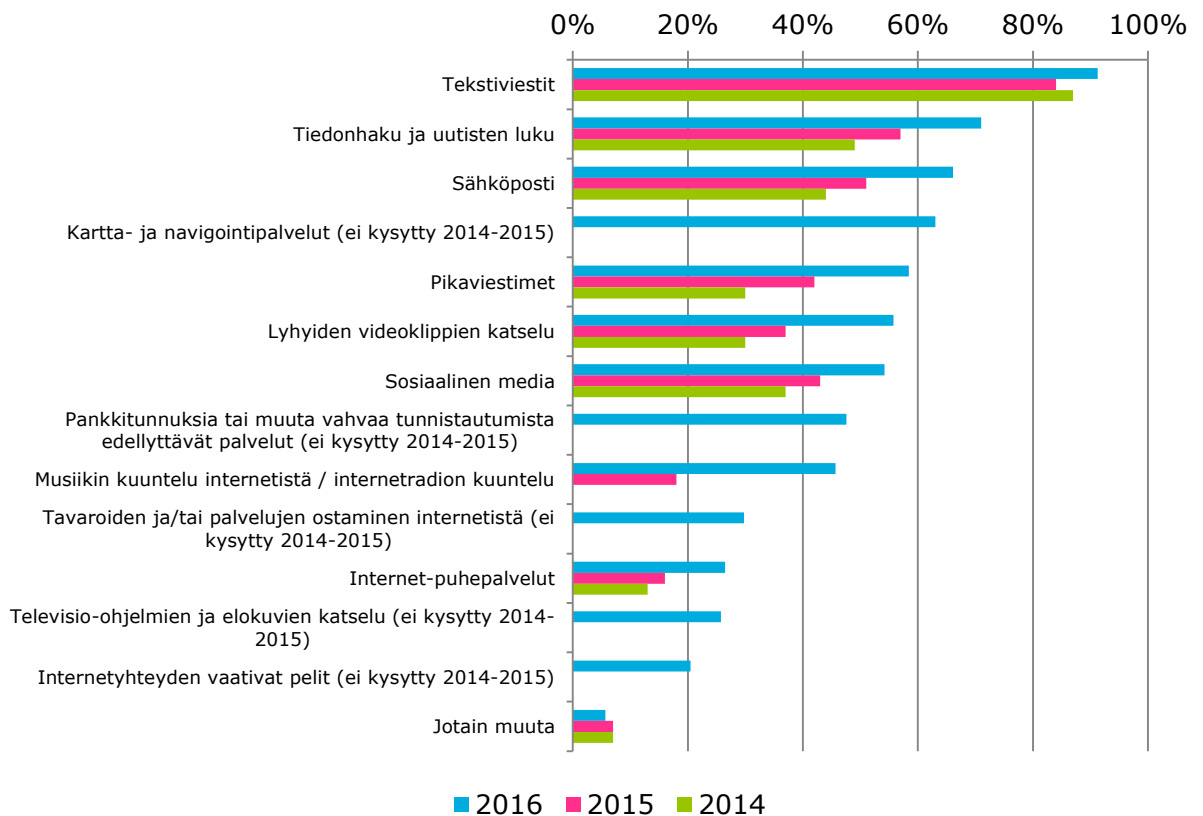
Tyypillisimmin kodin lähiverkko oli toteutettu kiinteällä laajakaistalla. Näin oli lähes kolmessa neljäsosassa (72 %) lähiverkkotalouksista. Mobiililaajakaistan varaan rakennettujen lähiverkkojen yleisyys kasvoi väestötiheyden laskiessa, sillä maaseutumaisilla paikkakunnilla peräti lähes puolet (47 %) lähiverkoista oli toteutettu mobiililla yhteydellä, kun osuus pääkaupunkiseudulla oli vain 14 %. Koko maan osalta kolmannes (33 %) lähiverkoista oli toteutettu mobiililla internetyhteydellä.

Eri vastaajaryhmien osalta voidaan mainita, että kuntaryhmittäin tarkasteltuna lähiverkon yleisyys laski väestötiheyden laskiessa (pääkaupunkiseutu 79 % vs. maaseutu 65 % on lähiverkko).

Ikäryhmistä esille nousi erityisesti yli 65-vuotiaat, joista vain 43 % (niistä, joilla kotona on internetliittymä) ilmoitti kotonaan olevan lähiverkko, kun vastaava osuus oli korkeimmillaan 83 %:ssa 35–49-vuotiaiden keskuudessa. Vastaavasti yli 65-vuotiaista vain muutamalla (2 %) oli pelikonsoli lähiverkossa, kun näin ilmoitti 15–24-vuotiasta yli kolmannes (36 %). Kodinturvallaitteita lähiverkossa yli 65-vuotiailla (7 %) oli sen sijaan selvästi muita ikäryhmiä enemmän (1-4 %).

Lisätietoa suomalaisten kotitalouksien lähiverkoista voi lukea mm. seuraavasta [artikkelista](#).

4.4 Matkapuhelimista tullut varsinaisia monitoimilaitteita

Kuvio 14 Mitä seuraavista palveluista käytätte matkapuhelimella vähintään kerran kuussa tai useammin?

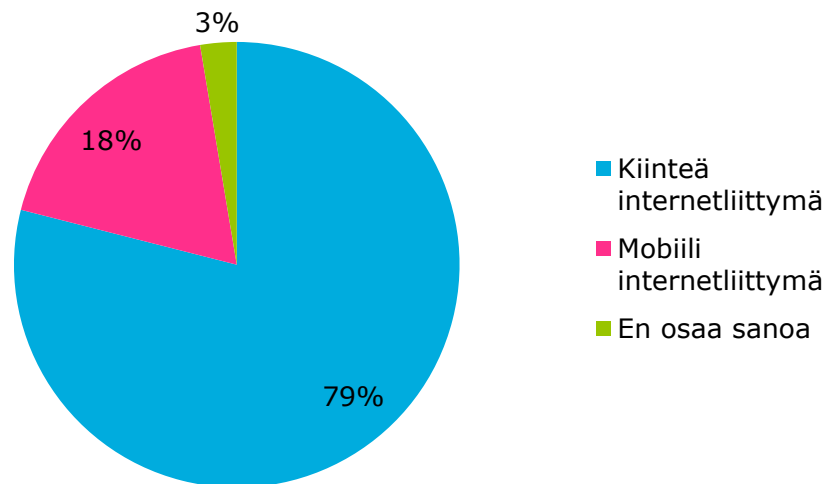
Matkapuhelimia käytetään ja hyödynnetään nykyisin mitä moninaisimmissa palveluissa. Voidaan todeta, että kaikkien tutkittujen palvelujen käyttö kasvoi viime vuodesta, jopa tekstiviestien. Tekstiviestien (91 %) lisäksi, entistä useampi haki tietoa ja luki uutisia (71 %), käytti sähköpostia (66 %) tai pikaviestimiä (58 %), katsoi lyhyitä videoklippejä (56 %), vietti aikaa sosiaalisessa mediassa (54 %) tai hyödynsi (26 %) internetpuhepalveluita (esim. Skype) matkapuhelimella.

Lisäksi lähes kaksi kolmasosaa hyödynsi matkapuhelimellaan kartta- ja navigointipalveluita (63 %) ja vajaa puolet (48 %) käytti palveluita, jotka edellyttävät vahvaa tunnistautumista kuten esim. pankki- tai viranomaispalvelut. Lähes yhtä moni (46 %) kuunteli musiikkia internetin kautta matkapuhelimella ja vajaa kolmannes (30 %) osti tavaroita/palveluita internetistä.

Televisio-ohjelmia ja elokuvia katsoi matkapuhelimella sen sijaan vain noin neljännes (26 %) vastaajista, ja internetyhteyden vaativia pelejä pelasi viidennes (20 %). Näitä molempia voi selittää mm. matkapuhelinten pienet näytöt.

Eri vastaajaryhmien välisistä eroista voidaan todeta, että erilaisten palveluiden käyttö matkapuhelimella laski iän myötä/ikäryhmittäin. Vastaava kehitys oli havaittavissa myös väestötiheyden suhteen.

4.5 Kotona käytetään pääasiassa kiinteää internetyhteyttä

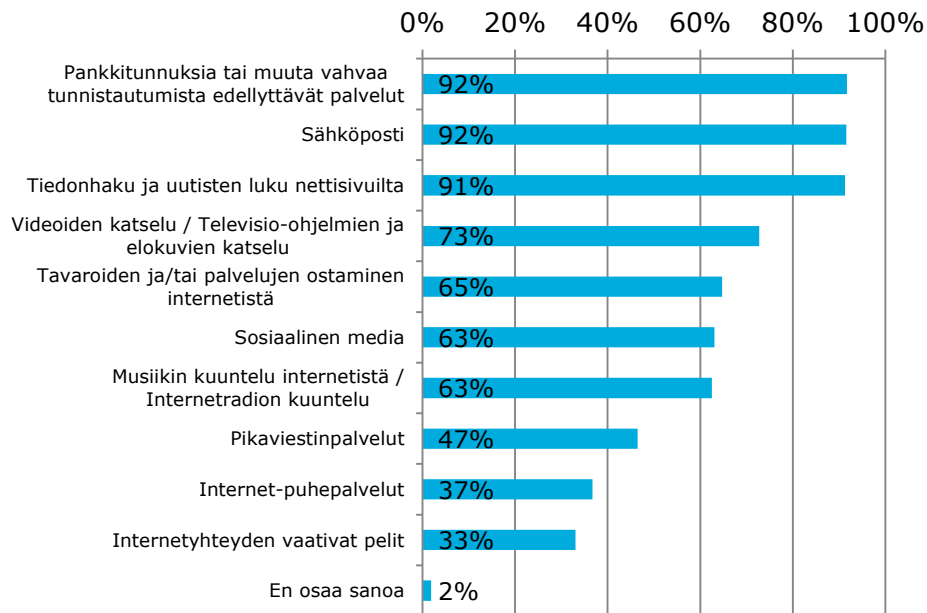

Kuvio 15 Teillä on käytössänne useita internetliittymiä. Mikä näistä liittymistä on se, mitä käytätte pääasiallisesti kotonaanne?

Lähes neljä viidesosaa niistä vastaajista, joilla on käytössä sekä kiinteä internetliittymä että mobiili-internetyhteys, käyttää kotona pääasiallisesti kiinteää internetyhteyttä.

4.6 Kodin pääasiallisen internetyhteyden käyttö poikkeaa jonkin verran matkapuhelinkäytöstä

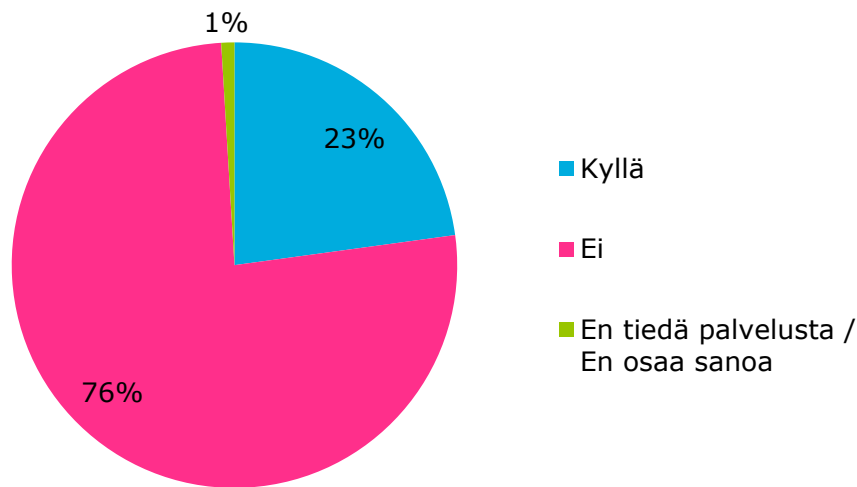

Kuvio 16 Mitä seuraavista palveluista käytätte kotinne pääasiallisella internetyhteydellä vähintään kerran kuussa tai useammin?

Yleisesti kodin pääasiallisella internetyhteydellä (kiinteä tai mobiili-internetyhteys) tehdään paljon samoja asioita kuin pelkällä matkapuhelimella, mutta selvästi useampi hyödyntää kotona olevaa internetyhteyttä kuin matkapuhelinta erilaisissa palveluissa ja muutamat asiat korostuvat varsin selvästi kotikäytössä. Vahvaa tunnistautumista vaativia palveluita käytti kodin pääasiallisella internetyhteydellä yli yhdeksän kymmenestä (92 %), ja myös televisio-ohjelmia ja videoita katsottiin kodin internetyhteydellä (73 %) selvästi matkapuhelinta useammin, kuten myös tavaroita/palveluita ostettiin (65 %) internetin kautta. Ainoastaan pikaviestinten käyttö oli yleisempää matkapuhelimella kuin kodin pääasiallisella internetyhteydellä, jolla pikaviestimiä käytti vajaa puolet vastaajista (47 %).

Eri vastaajaryhmien osalta voidaan todeta, että kehitys oli vastaavaa kuin matkapuhelimella käytettävissä palveluissa. Erilaisten palveluiden käyttö kodin pääasiallisella internetyhteydellä pääosin laski ikäryhmittäin ja väestötiheyden laskiessa.

4.7 Vajaa neljännes mobiili-internetin käyttäjistä käyttänyt mobiilimaksamista

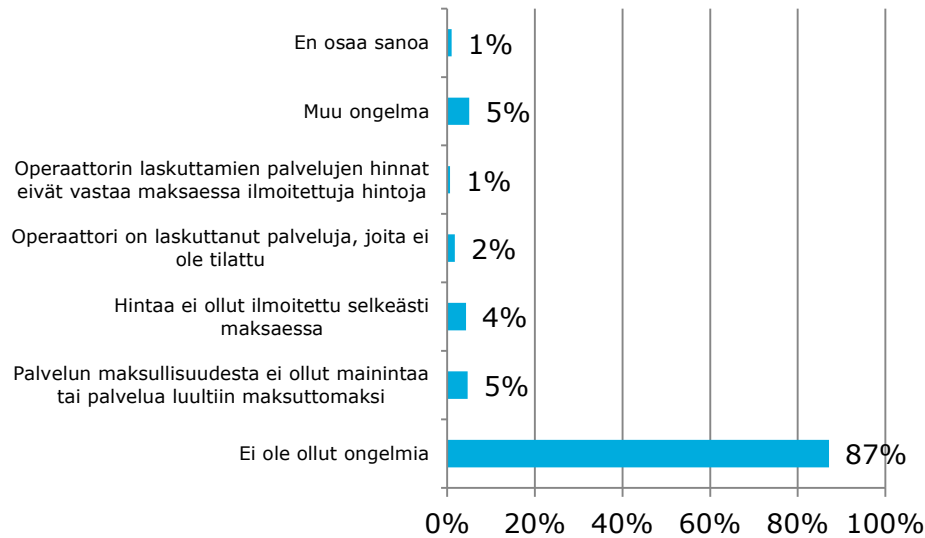
Kuvio 17 Oletteko käyttänyt mobiilimaksamispalvelua?

Mobiili-internetyhteyden omaavista vastaajista 23 % oli käyttänyt mobiilimaksamispalvelua, millä tarkoitetaan palvelun tai tuotteen maksamista kauppiaan nettisivulla tai mobiilisovelluksessa siten, että ostokset veloitetaan puhelinlaskulla.

Miehistä mobiilimaksamista oli kokeillut 27 %, kun naisilla osuus oli 19 %. Ikäluokittain mobiilimaksamista oli kokeiltu eniten ikäryhmässä 25–34-vuotiaat (30 %) ja vähiten vanhimmassa ikäluokassa yli 65-vuotiaat (13 %). Pääkaupunkiseudulla mobiilimaksamista oli kokeillut 28 % vastaajista, kun maaseudulla osuus jäi alle viidennekseen (18 %).

Vain harva oli kokenut ongelmia mobiilimaksamisessa, sillä palvelua kokeilleista 87 % ei ollut kohdannut ongelmia maksamisessa. Ne harvat ongelmat, joita oli kohdattu, liittyivät mm. siihen, että palvelun maksullisuudesta ei ollut mainintaa tai palvelua luultiin maksuttomaksi (5 %), tai että hintaa ei ollut ilmoitettu selkeästi maksaessa (4 %). 50-vuotiaat tai sitä vanhemmat vastaajat olivat kohdanneet hieman useammin ongelmia nuorempiin ikäryhmiin verrattuna.

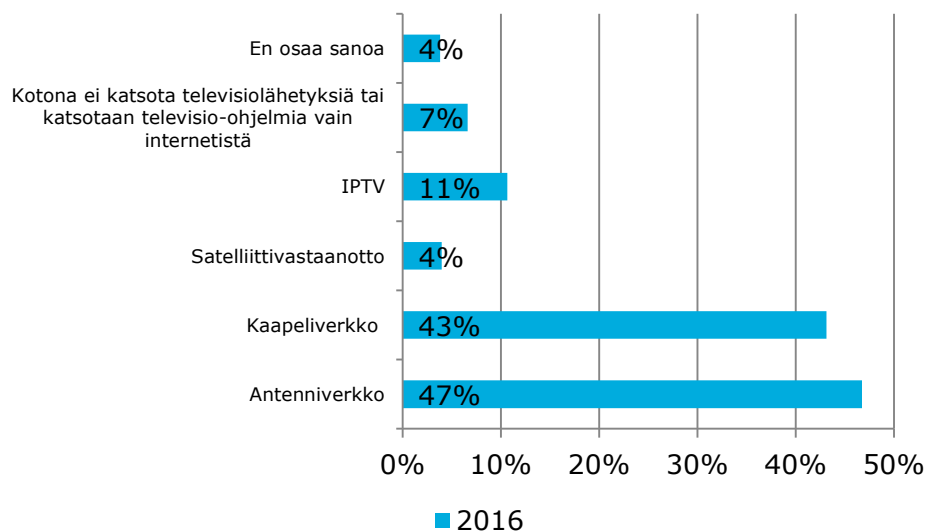
Kuntaryhmien osalta mielenkiintoinen havainto oli se, että pääkaupunkiseudulla ongelmia mobiilimaksamisessa oli ollut selvästi useammalla (23 %) kuin muissa kuntaryhmissä (7–11 %).

Kuvio 18 Onko teillä ollut seuraavia ongelmia mobiilimaksamispalvelun käyttämisessä?

5 TV- ja videopalvelut

5.1 Vajaassa puolessa kotitalouksista katsotaan antenniteleviä

Kuvio 19 Mikä tai mitkä seuraavista ovat TV:n vastaanottotapojanne?

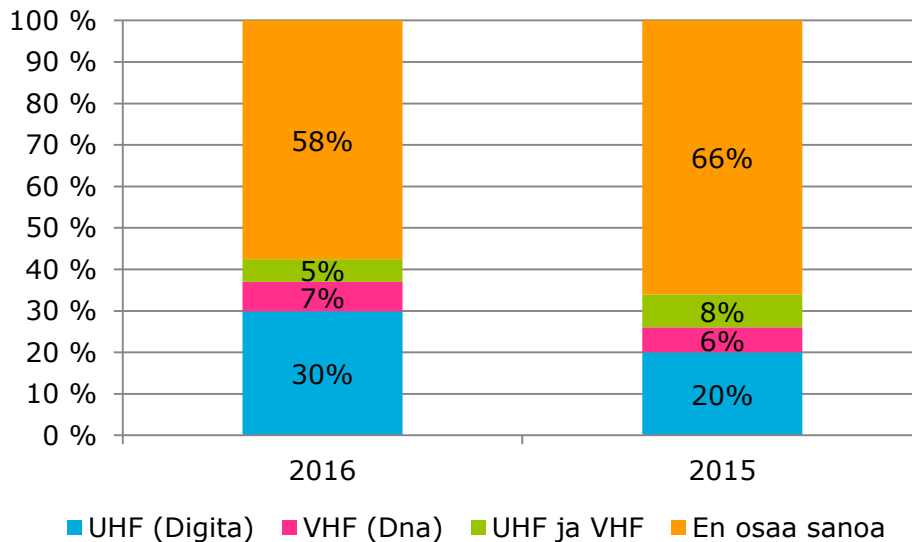
Vajaassa puolessa (47 %) kotitalouksista katsottiin televisiota antenniverkon kautta, ja vain hieman harvemmassa kaapeliverkon kautta (43 %). IPTV oli käytössä hieman yli joka kymmenennessä (11 %) kotitaloudessa ja satelliittivastaanotto vain noin 4 %:ssa kotitalouksia.

Suhteellisesti eniten vuoden aikana kasvoi kuitenkin niiden vastaajien osuus, jotka eivät katso televisiölähetystiä tai katsovat televisio-ohjelmia vain internetistä. Näitä oli 7 % kaikista vastaajista, kun vuosi sitten osuus jäi 5 %:iin.

15–24-vuotiaista peräti 17 % ei katsonut televisiota lainkaan tai katsoi sitä vain internetin kautta, kun vastaava osuus yli 65-vuotiaiden keskuudessa

oli vain 1 %. Osuus laski kaikissa ikäryhmissä nuorempaan ikäryhmään verrattuna.

Vastaavasti myös antennivastaanoton yleisyys laski iän myötä, mutta myös väestötiheyden laskiessa.

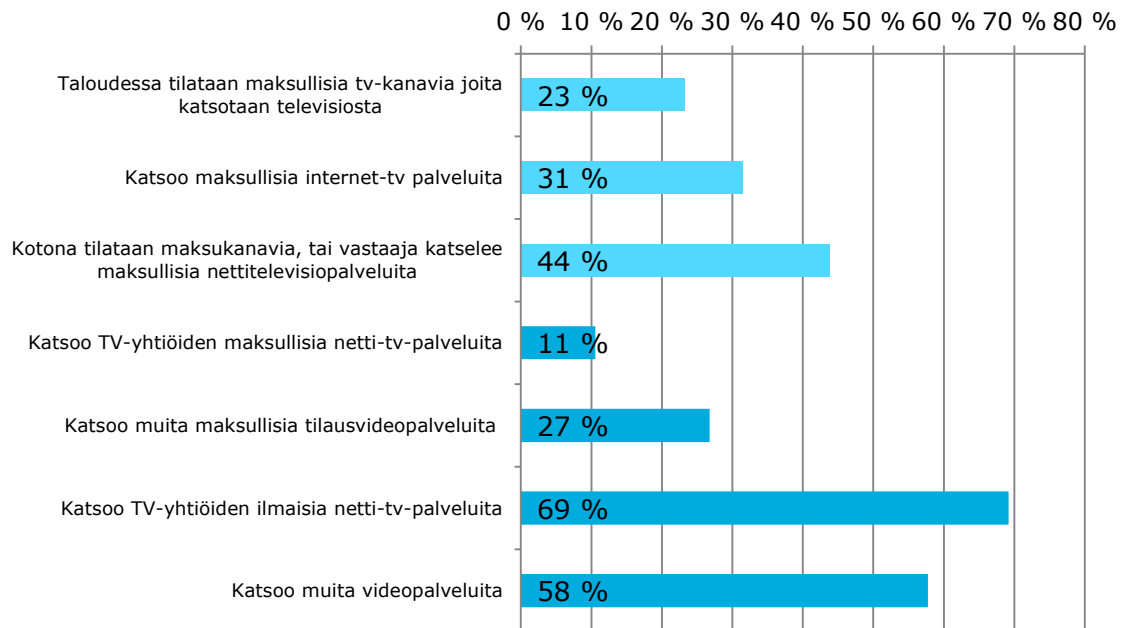

Kuvio 20 Onko käytössäsi oleva antenniverkko UHF-verkko (Digita) vai VHF-verkko (Dna)? Vai onko teillä mahdollisuus katsoa molempien verkkojen tarjontaa?

Antennitaloudessa asuvien vastaajien tietämys antenniverkon kahdesta vaihtoehdosta oli yleisesti ottaen varsin heikkoa, sillä jopa 58 % vastaajista ei osannut sanoa kumpi antennivaihtoehto heillä on kotona käytössä. Tietämys oli kuitenkin parantunut jonkin verran viime vuodesta, jolloin peräti kaksi kolmasosaa ei osannut nimetä kotonaan olevaa antenniverkkoa.

Eri vastaajaryhmien osalta merkittävimmät erot löytyivät sukupuolen osalta. Naisista peräti lähes kolme neljäsosaa (72 %) ei osannut sanoa kumpi antennivaihtoehto heillä on kotona käytössä, kun miehillä osuus oli selvästi alle puolet (45 %). Ikäryhmien osalta paras tietämys kodin antennivaihtoehdosta oli 50–64-vuotiailla, joista yli puolet (52 %) osasi nimetä antennin, kun muissa ikäryhmissä osuudet vaihtelivat 30–43 %:n välillä.

5.2 Maksullisia ohjelmasisältöjä katselee netistä jo lähes kolmasosa suomalaisista

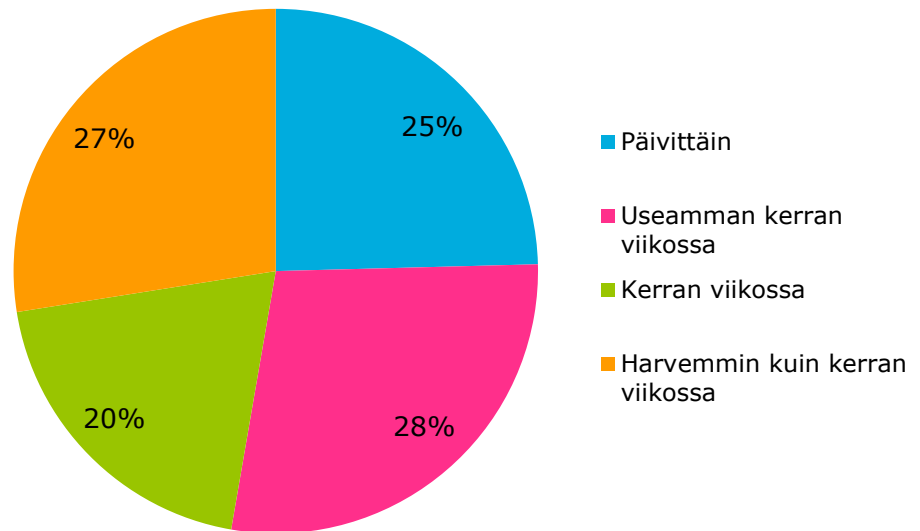

Kuvio 21 Maksullisten internetpalveluiden katselijat ja maksu-tv-tilaajat

Lähes kolmasosa (31 %) vastaajista katseli maksullisia internet-tv-palveluita (TV-yhtiöiden maksullisia netti-tv-palveluita, esim. Ruutu+, Katsomo Total Sport, Katsomo MTV Juniori & muita maksullisia tilausvideopalveluita esim. Netflix, HBO Nordic, Filmnet, Viaplay), kun perinteisiä maksutelevisiokanavia tilattiin vain vajaassa neljänneksessä (23 %) vastaajien kotitalouksista. Kun tiedot maksullisten netti-tv-sisältöjen katselijoista ja maksullisia kanavia tilaavista kotitalouksista yhdistetään, voidaan todeta, että 44 % vastaajista katseli maksullisia internet-tv-palveluita tai heidän kotonaan tilattiin maksullisia televisiokanavia, joita katseltiin television kautta.

Lisäksi huomionarvoista on se, että jopa 69 % suomalaisista katsoi TV-yhtiöiden ilmaisia netti-tv-palveluita kuten esim. Yle Areena, Katsomo, tai Ruutu. TV-yhtiöiden maksullisia palveluita (esim. Ruutu+, Katsomo Total Sport, Katsomo MTV Juniori) katsoi vain reilu kymmenesosa (11 %) suomalaista.

Eri vastaajaryhmien osalta voidaan todeta, että miehet tilasivat ja katsoivat maksullisia ohjelmasisältöjä naisia useammin. Ikäryhmien osalta mielenkiintoinen havainto oli se, että vanhemmat ikäluokat tilasivat nuorempia ikäluokkia useammin perinteisiä maksukanavia, joita katsottiin televisiosta, kun taas nuoremmat ikäluokat katsoivat vanhempia ikäluokkia enemmän maksullista ohjelmasisältöä internetistä.

Kuvio 22 Kuinka usein katsotte tv-ohjelmia tai videoita internetistä?

Ohjelmasisältöjä internetin kautta seuraavat vastaajat jakautuvat melko tasaisesti sen suhteen, kuinka usein he katsovat ohjelmia tai videoita internetin kautta. Neljäsosa vastaajista katsoi päivittäin (25 %), kun vain hieman useampi katsoi harvemmin kuin kerran viikossa (27 %) tai useamman kerran viikossa (28 %). Kerran viikossa netti-tv:tä katseli viidesosa (20 %) netti-tv:n katselijoista.

Yhteystiedot

PL 313

Itämerenkatu 3A

00181 Helsinki

puh: 0295 390 100

fax: 0295 390 270

www.viestintävirasto.fi